

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	КРСТИЋ, СЛАВИШЕ, МЛАДЕН
Датум и место рођења	03.08.1986, Ниш

Основне студије

Универзитет	УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	Финансијски менаџмент
Звање	Дипломирани економиста
Година уписа	2005
Година завршетка	2010
Просечна оцена	8,78

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет	УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	ЕКОНОМИЈА, Модул: Рачуноводство, ревизија и финансијско управљање
Звање	Мастер економије
Година уписа	2010
Година завршетка	2012
Просечна оцена	9,67
Научна област	Економија
Наслов завршног рада	Примена <i>cost-benefit</i> анализе у оцени економске оправданости пројеката рециклаже секундарних сировина

Докторске студије

Универзитет	УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	ЕКОНОМИЈА, Модул: Рачуноводство
Година уписа	2014
Остварен број ЕСПБ бодова	120
Просечна оцена	9,81

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	Оцена оправданости инвестиција у рециклажу отпада - изазови за управљање одрживим развојем у Републици Србији
Име и презиме ментора, звање	др Ксенија Денчић-Михајлов, редовни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	8/18-01-007/18-021, 21.09.2018.

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	246
Број поглавља	5
Број слика (шема, графикона)	13
Број табела	59
Број прилога	/

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Krstić M., Milenković-Kerković T., (2017), COMPARATIVE ANALYSIS OF SERBIAN AND EUROPEAN LEGISLATION IN THE AREA OF WASTE MANAGEMENT, ECONOMIC THEMES NO 55(2), University of Niš Faculty of Economics, Niš, pp. 217-241</p> <p><i>Раг се бави прећедом евројске и анализом срјске рећулаћиве у обласћи управљања оћћагом. Евројско законодавство у обласћи управљања оћћагом је сћарије и далеко развијеније у односу на сћејен рећулаћиве ове обласћи у Србији, ћако да оно прећставља основу за развој законске рећулаћиве код нас. У рагу је ћоказано да се акћуелна рећулаћива у Србији у обласћи управљања оћћагом у великој мери ослаћа на рећулаћиву у Евројској унији, али је услед недовољно исћуних и сћабилних инсћићућја код нас ћримена ових ћројиса исћод очећиваној нивоа.</i></p>	M51
2	<p>Denčić-Mihajlov K., Krstić M., (2014), SOCIALLY RESPONSIBLE INVESTING IN RECYCLING PROJECTS: THE APPLICATION OF COST-BENEFIT ANALYSIS, Socially Responsible Business, Dariusz Fatuła, Bojan Krstić (Eds.) , Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University, Krakow Society for Education: AFM Publishing House, pp. 83-102.</p> <p><i>У случају друћивено одћоворној инвествирања, ћроћћи као конвенционални критћеријум за инвествићино одлучивање, доћућен је комћоненћима зашћићће живоћне срећине, соћјалне, ећићке и верске одћоворносћи. Значај комћоненћи зашћићће живоћне срећине ћовлаћи и оћраваданосћи ћројекћиа рећиклаже као инвествићоних ћројекћиа коју сћварају здраву живоћну срећину и одржавају биодиверзисћей. У овом рагу, анализа ћрошокова и корисћи је прећстављена као мейод ћроћене оћраданосћи ћројекћиа рећиклаже секундарних сировина на ћримеру ћројекћиа рећиклаже аућомобила. Резулћиаћи ћоћврћују да, ћри ћренућним ћржисћним условима, рећиклажа аућомобила прећставља друћивено одћоворно инвествићино улаћање.</i></p>	M14
3	<p>Денћић-Михајлов К., Крстић М., Спасић Д. (2016), ИМПЛИКАЦИЈЕ ПРЕВОЋЕЊА СТРАНИХ ВАЛУТА У СТАБИЛНИМ И ХИПЕРИНФЛАТОРНИМ ПРИВРЕДАМА НА ПРИМЕНУ ПРИНЦИПА ОПРЕЗНОСТИ У ФИНАНСИЈСКОМ ИЗВЕШТАВАЊУ, XXI Интернационални научни скуп СМ 2016, Стратегијски менаћмент-детерминанте развоја и ефикасност пословања, Зборник радова са конференције СМ2016, Уредници Проф. др Јелена Бировљев, Др Мартон Сакал, стр. 632-643, ISBN 978-86-7233-356-5</p> <p><i>Збој мулћивалућносћи срећина у којима ћослужу, мулћинационалне комћаније су ћриморане да све ћрансакћје и финансијске извешћјаје својих ћодружница адекватно преведу на функционалну валућу маћичној ећићейи. Превоћењем сћраних валућа насћјају како ћозићивни ћако и нећаћивни ефекћи на укћине ћерформансе мулћинационалних комћанија, које је делићично моћуће комћензоваћи са ефекћима коју насћјају услед ћроћеса консолидаћје. У рагу се анализира ућићај одрећених каракћерисћичних ћрансакћја које захћевају превоћење сћраних валућа на два базична рачуноводсћивена ћринћиа - ћринћиј узрочносћи и ћринћиј оћрезносћи и имћликаћје на обелодаћене ћерформансе извешћјајној ећићейи. Наведена ћићања се анализирају како у условима монетарне сћабилносћи, ћако и у ћиперинфлаћорним условима.</i></p>	M33
4	<p>Krstić M., Denčić-Mihajlov K.(2017), Waste electrical & electronic equipment recycling: Socioeconomic and institutional challenges for sustainable growth in Serbia, 9th International Scientific Conferene Sustainable Growth in Small Open Economies, , Editors: Olja Munitlak-Ivanović, Isidora Ljumović, Aleksandra Bradić-Martinović, Institute of Economic Science, Belgrade, Book of Abstracts, pp. 64-68</p> <p><i>Савермено ћоћрошакчо друћивео сћвара мношћиво различћићх врсћа оћћага шћо узрокује неоћходносћи креирања модерној сисћема за инћейрисано управљање оћћагом. У ћаквом сисћему, ћроћес рећиклаже обезбећује ћрмену модерне циркуларне економје која прећставља алћернаћиву акћуелним ћинерним ћословним моделима. У ћоћледу елекћрићне и елекћронске оћреме, живоћни век ћроизвода убрзано се смаћује, шћо сћвара велику количину оћћага и чини оћћаг од елекћрићне и елекћронске оћреме ћоћом оћћага са највећом сћоћом расћа у свећу. Цљ рага је да ћружисћ прећед и критћички осврћи на инсћићућционални оквир и ћроћес сћровоћења ћоћићке финансијске сћимулаћје за рећиклажу оћћага од елекћрићне и елекћронске оћреме у Рећублици Србији.</i></p>	M34

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвићени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.	<u>ДА</u>	<u>НЕ</u>
--	-----------	-----------

Кандидат Младен Крстић испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације предвићене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Економског факултета у Нишу. У складу са Стандардима и процедурама за обезбећјење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада – докторске дисертације Економског факултета у Нишу, кандидат је испунио све обавезе на докторским академским студијама, презентовао је резултате истраживања у вези са пријавом теме докторске дисертације кроз два докторантска колоквијума и пријавио тему докторске дисертације, за коју је добијена сагласност Научно-стручног већа за друштвено-ћуманистичке науке (Одлука број 88/18-01-007/18-021 од 21.09.2018. године). Кандидат је поднео Факултету захтев за одрећивање Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, као и одговарајући број примерака ураћене докторске дисертације. Кандидат испуњава услове дефинисане Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу. Кандидат је првопотписани аутор научног рада објављеног у часопису који издаје Универзитет у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (go 500 речи)

Дисертација поред увода, закључка, списка литературе, прилога, биографије и изјава аутора садржи пет логички повезаних поглавља.

У оквиру **првог дела**, „Друштвено одговорно пословање“, врши се идентификација концепата експлицитно и имплицитно друштвено одговорно пословање и утврђују основни узроци настанка дуализма на овом пољу. У наставку се анализира друштвено одговорно инвестирање као инструмент који савремене корпорације користе како би своје пословање учиниле одрживим и идентификују његове основне компоненте (друштвена, еколошка, етичка и религиозна одговорност). Уз кратак осврт на остале, акценат се посебно ставља на еколошку компоненту која у себи садржи екофикасност, утицај на животну средину и управљање животном средином.

У **другом делу** дисертације, који носи назив „Развој рециклажне индустрије у функцији одрживог развоја“, разматра се настанак и развој идеје о одрживом развоју, анализирају показатељи и начини за остваривање одрживог развоја и разматра савремени концепт циркуларне економије. Рад се у наставку бави основним принципима одрживог развоја, као и доприносу система управљања отпадом смањивању социјално-еколошких ризика. У оквиру приказа извештавања о одрживом развоју, као проширеном моделу пословног извештавања који поред економских, укључује и показатеље везане за друштво и животну средину, акценат се ставља на регулаторни оквир, историјски развој, тенденције и изазове имплементације у Републици Србији.

У **трећем делу** дисертације истраживање се фокусира на друштвено-економско и институционално окружење земаља Европске уније и Републике Србије у области управљања отпадом и заштите животне средине.

Друштвено-економски амбијент у Републици Србији разматра се са аспекта потенцијала за развој индустрије рециклаже и указује на компаративне предности за развој ове делатности које наша земља има у односу на развијене земље Европске уније. Посебно се разматра амбијент за развој процеса рециклаже аутомобила на једној, и рециклаже фрижидера на другој страни. На крају је дат критички осврт на примену актуелне регулативе Републике Србије у области управљања отпадом у пракси.

У **четвртном делу** „Теоријске претпоставке примене анализе трошкова и користи при оцени пројеката рециклаже“, најпре се врши одређивање концепта, дефинишу се основни циљеви истраживања, а затим се врши идентификација пројеката и анализа понуде и тражње. Ближе се анализирају фактори који утичу на тражњу за отпадом, демографски и економски амбијент у коме се инвестициони пројекти реализују, антиципирају се очекиване промене у прописима у области управљања отпадом, као и тенденције у промени навика потрошача и произвођача отпада. На крају се анализира развој рециклажне индустрије у ширем контексту имплементације савременог концепта циркуларне економије, као и одређене специфичности примене анализе трошкова и користи на пројекте рециклаже.

Пети део „Анализа оправданости инвестирања у рециклажу - студија случаја“, представља централни део рада, а састоји се од анализе оправданости два типа независних инвестиционих пројеката, рециклаже аутомобила и рециклаже фрижидера. Методологија анализе трошкова и користи је одабрана јер на адекватан начин сагледава како финансијске, тако и специфичне друштвено-економске бенефите који су посебно изражени код пројеката рециклаже. Посебан изазов у спровођењу друштвено-економске анализе је у делу који се односи на идентификацију друштвено-економских бенефита, будући да тај задатак подразумева и њихово квантифицирање. У оквиру дискусије о добијеним резултатима, извршена је и анализа ризика за конкретну делатност у складу са екстерним факторима који значајно могу да утичу на несметано функционисање процеса рециклаже.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (go 200 речи)

Приликом пријаве докторске дисертације дефинисани су следећи циљеви научног истраживања:

- утврдити у којој мери су инвестиције у рециклажу исплативе како са финансијског, тако и са друштвено-економског аспекта;
- утврдити степен зависности конкретних инвестиционих пројеката у односу на политику субвенционирања коју води држава, будући да су пројекти рециклаже са аспекта друштва прихватљиви с обзиром на износ нето друштвено-економских бенефита, али су са аспекта инвеститора често непрофитабилни, што неопходно захтева подршку државе;
- анализирати динамику промена резултата добијених анализом трошкова и користи у односу на варијације екстерних фактора који најзначајније утичу на пословање индустрије рециклаже;
- анализирати тренутну позицију Републике Србије у контексту преговора о приступању Европској унији и имплементације европских извора права у области заштите животне средине и рециклаже као једног од предуслова за постизање одрживог развоја;
- сагледати негативне последице процеса рециклаже, који се огледају у негативном утицају како на животну средину, тако и на здравље људи запослених у сектору рециклаже.

Комисија оцењује да су наведени основни и специфични циљеви у потпуности остварени, тако да дисертација пружа довољну научну уверљивост изнетих теоријски фундираних аргумената и емпиријски поткрепљених међузависности и представља значајну информациону основу за усмеравање даљих истраживања у овој области.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (go 200 речи)

Значај и научни допринос докторске дисертације садржан је како у њеном теоријском, тако и у емпиријском делу. Теоријски научни допринос овог рада огледа се у:

- систематском и критичком осврту на концепте одрживог развоја, циркуларне економије и друштвено одговорног инвестирања,
- системском приказу развоја у приступима корпоративном извештавању о одрживом развоју,
- указивању на значај квалитета институционалног окружења као фактора развоја индустрије рециклаже у Републици Србији и постизања одрживог развоја.

Научни допринос емпиријског дела докторског рада садржан је у:

- систематском опису тренутног стања, потенцијала и негативних последица развоја домаће индустрије рециклаже;
- потврђивању друштвено-економске оправданости инвестиција у рециклажу и доприноса таквих инвестиција у креирању неопходних предуслова за остваривање одрживог развоја у Републици Србији;
- потврђивању друштвене оправданости политике субвенционирања процеса рециклаже и указивању да је: а) додатно подстицање процеса рециклаже аутомобила кроз систем субвенционирања пожељно, јер инвеститорима омогућава већу сигурност у периоду нестабилности на светском тржишту секундарних сировина, б) у случају рециклаже отпада од електричне и електронске опреме, финансијска подршка државе у виду субвенција је неопходна будући да је тај процес са аспекта инвеститора непрофитабилан;
- идентификовању кључних фактора ризика развоја индустрије рециклаже у Републици Србији, као што су продајна цена отпадног гвожђа и политика субвенционирања процеса рециклаже.

Оцена самосталности научног рада кандидата (*go 100 речи*)

Комисија констатује да је докторска дисертација резултат самосталног научног рада кандидата који је уважио сугестије и коментаре ментора и чланова Комисије. Самостални научно–истраживачки рад кандидата потврђује прецизно дефинисана структура докторске дисертације коју чини пет логички повезаних целина, примењена анализа користи и трошкова, критички осврт на примену политике субвенционирања процеса рециклаже у Републици Србији. Самосталност у раду посебно долази до изражаја код избора и примене научних метода који уважавају специфичности предмета истраживања. На основу систематизације теоријских сазнања и примера пословне праксе, кандидат је самостално спровео научно истраживање и формулисао је аргументоване, корисне и применљиве закључке.

ЗАКЉУЧАК (*go 100 речи*)

На основу оцене резултата истраживања, научног доприноса и значаја дисертације, као и степена остварености постављених циљева и самосталности научног рада кандидата, Комисија констатује да је докторска дисертација одговарајућег квалитета и урађена у складу са Законом, Статутом Универзитета и Статутом Економског факултета у Нишу. Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидата Младена Крстића под називом *Оцена ојравданосји ињвесјиција у рециклажу оијјада - изазови за ујрављање одрживим развојем у Рејублици Србији* и предлаже Наставно-научном већу Економског факултета у Нишу да прихвати Извештај о оцени докторске дисертације и одобри њену јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовању Комисије	8/18-01-006/19-012		
Датум именовања Комисије	16.09.2019. године		
Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис	
1.	Проф. др Соња Јовановић, редовни професор	председник	
	Економске науке		Универзитет у Нишу, Економски факултет
	(Научна област)		(Установа у којој је запослен)
2.	Проф. др Ксенија Денчић-Михајлов, редовни професор	ментор, члан	
	Економске науке		Универзитет у Нишу, Економски факултет
	(Научна област)		(Установа у којој је запослен)
3.	Проф. др Дејан Спасић, редовни професор	члан	
	Економске науке		Универзитет у Нишу, Економски факултет
	(Научна област)		(Установа у којој је запослен)
4.	Проф. др Војислав Секерез, ванредни професор	члан	
	Економске науке		Универзитет у Београду, Економски факултет
	(Научна област)		(Установа у којој је запослен)